

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/publikacje/biuletyn-ipn/60700,Biuletyn-IPN-nr-112018-Niepodlegla-i-niepokonani.html>
27.02.2026, 00:10

„Biuletyn IPN” nr 11/2018 - Niepodległa i niepokonani

Dziesięciolecie Odzyskania Niepodległości uczczono wydaniem monumentalnej, bogato ilustrowanej książki. Na setną rocznicę powinniśmy oddać w Państwa ręce całą serię takich książek. Tymczasem proponujemy 160 stron „Biuletynu IPN” i film o polskich wynalazkach z przełomu wieków. Mamy nadzieję, że po przeczytaniu artykułów i obejrzeniu dołączonego filmu nie będą Państwo rozczarowani.

Do „Biuletynu IPN” dołączyliśmy płytę DVD z filmem „Naukowa kawaleria” o genialnych polskich wynalazcach, którzy stworzyli przed wojną pierwszy samochód parowy, dok pływający, aparat fotograficzny i kamerę czy najlepszy magnetofon.

W sprzedaży od 9 listopada 2018 r. w placówkach Poczty Polskiej, w sieci EMPIK oraz w księgarniach IPN.

SPIS TREŚCI

Jarosław Szarek

Niepodległa i niepokonani

Jaki był ten czas, gdy nasi przodkowie wybijali się przed stu laty na niepodległość? Pozostały wspomnienia, stare gazety, fotografie – to one pozwalają zobaczyć dziś obraz owych pamiętnych dni.

Drogi do niepodległości

[Z prof. dr. hab. Andrzejem Nowakiem rozmawia Filip Gańczak](#) (artykuł do pobrania)

Nie powinniśmy przeciwstawiać pracy organicznej powstaniom, a wysiłków dyplomatycznych walce zbrojnej Legionów. Te różne formy starań o niepodległość Polski znakomicie się uzupełniały.

Wiesław Jan Wysocki

Nie było Jej, a jest...

Dwa wydarzenia z przełomu XVIII i XIX stulecia wstrząsnęły Europą – z konsekwencjami do dziś. Pierwsze to ludobójcza w istocie rewolucja we Francji, nazwana Wielką Rewolucją Francuską, która bardzo głęboko przeorała mentalność europejską. Drugie zaś to upadek Rzeczypospolitej, mocarstwa o – wydawało się – trwałym miejscu w życiu społeczności międzynarodowej.

[Filip Musiał](#)

Wolność – fundament polskiej tożsamości (artykuł do pobrania)

Utrata niepodległości przez Polskę w 1795 r. rozpoczęła trwające ponad wiek starania o jej przywrócenie. Przyjmując, że pokolenie rodzi się co trzydzieści lat, pod zaborami żyły cztery

pokolenia naszych przodków... A mimo to polska tożsamość, nasza tradycja i kultura przetrwały.

Marek Gałęzowski

O Józefie Piłsudskim i współtwórcach niepodległej Polski

Sto lat temu Polacy dysponowali grupą wybitnych polityków, którzy z determinacją dążyli do niepodległości i potrafili wyzwolić w społeczeństwie polskim niezbędną energię. Postacią pierwszoplanową był w tym gronie Piłsudski.

Włodzimierz Suleja

Legenda Marszałka

Legenda, której bohaterem stał się Józef Piłsudski, pojawiła się już za jego życia. Prawda, że zrazu nie wykraczała ona poza obóz socjalistycznej irredenty, ale okazała się wyjątkowo nośna. I, co ważniejsze, zataczała coraz szersze kręgi.

Adam Hlebowicz

Kościół dla Niepodległości

Katolicycy duchowni towarzyszyli Polakom w najtrudniejszych momentach walki o odzyskanie wolności, a później – o jej utrzymanie.

Maria Chodyko

Sztuka i architektura Niepodległej

Polska odzyskiwała niepodległość w czasie, gdy historia sztuki formowała się jako nowa dyscyplina akademicka. Jej założenia były oparte na idealistycznej heglowskiej tezie manifestowania się „ducha dziejów” w historii, który w swej dojrzałej postaci przejawiał się jako „duch narodowy”, przybierając charakterystyczne dla danej społeczności formy kulturowe i artystyczne.

Wojciech J. Muszyński

Dowboria - kresowa epopeja I Korpusu Polskiego

Podkomendni gen. Józefa Dowbora-Muśnickiego byli pierwszymi polskimi żołnierzami, którzy stanęli do walki z bolszewizmem i zwyciężyli. Na odległych Kresach wyzwolili pierwszy skrawek Polski.

Tadeusz Zych

Narodziny Niepodległej w pamiętniku wójta Słomki

Proces dochodzenia Polski do niepodległości w 1918 r. był długi i skomplikowany. Z perspektywy lokalnej znakomicie pokazał go Jan Słomka (1842–1932).

Justyna Błazejowska

Uważaliśmy, że zwycięstwo jest bliskie...

W środowisku korowskim ścierały się różne koncepcje polityczne. Jacek Kuroń postulował finlandyzację Polski jako cel działalności. Ja podkreślałem, że najważniejsze miejsce powinna zająć walka o niepodległość – mówi Antoni Macierewicz.

Iwona Fischer

Marsz Szlakiem I Kompanii Kadrowej. Tradycja i współczesność

Idea marszów szlakiem kadrówki narodziła się bardzo szybko po odzyskaniu niepodległości. Po wojnie została reaktywowana dopiero w 1980 r.

PLIKI DO POBRANIA

[SPIS TREŚCI – Biuletyn IPN nr 11/2018 \(pdf, 2.05 MB\) 30.10.2018 22:00](#)

[„Biuletyn IPN” nr 11/2018 – Niepodległa i niepokonani \(pdf, 36.85 MB\) 20.11.2023 14:41](#)